

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Licențiat în Drept și științe de Stat
Avocat**A B O N A M E N T U L**

Pe an, în România, cu Tabla. 45 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, **CALEA RAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98 —

Din cauza celor două sărbători «Sf. Constantin și Elena» și «Înălțarea» din cursul săptămânii, acest număr ține locul și numărului de Joi și celui pentru azi Duminică.

Terminându-se de imprimat *Tabla de materii pe 1913*, care conține 24 coale tipar, am început distribuirea ei tuturor celor ce sunt la curent cu plata abonamentului și au achitat deosebit costul ei de 5 lei.

Rugăm pe cei care voesc a poseda tabla să trimită costul ei prin mandat postal.

S U M A R

— Chestiunea balcanică și politica externă a României (urmare și finit) de d-l *Mihail Valerianu*.

JURISPRUDENȚĂ :

— Curtea de casație s. II: *F. N. Ogar s. a.*, recurs corecțional (Motivarea unei hotărâri insuficient, în mod văd, fără a arăta cine este autorul material și cine autorul intelectual, cum și dacă toți s'au servit cu bună știință de actul incriminat, dă loc la casarea hotărârii);

— Tribunalul Ilfov s. II: *Scarlat N. Grăditeanu cu Ecaterina Olăneșcu s. a.*, (Acțiunea în revendicare nu se poate prescrie prin faptul că n'a fost exercitată într'un anumit timp; ciace poate paraliza sau ciace i se poate opune este numai prescripția achizițivă a obiectului revendicat, iar nicidecum prescripția extincțivă.— Nulitățile substituțiilor și fidei-comiselor sunt de ordine publică și acțiunea care tinde la declararea lor este imprescripabilă. Pentru interpretarea unui testament făcut sub legea Caragea nu trebuie să aplicăm toată finețea cultureri juridice de azi.— Cuvintele «...rămâne stăpână desăvârșită la hrăsis a tuturor moșilor lor să le stăpânească până la sfârșitul vieții...», nu pot fi interpretate decât în sensul că soția e uzufructuara acelor moșii.— Codul civil n'a desființat drepturile câștigate ale unui instituit într'un testament în care se prevedea și substituțiunii).

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Filiațiune.—Dovedirea ei.—Proba cu martori.—Admiterea acestei probe nu numai în cele două cazuri prevăzute de art. 33 c. civil, dar și atunci când registrele sunt neregulate ținute și când deși exista registre, dar s'a omis a se trece în ele nașterile.—Art. 33 c. civil; **No. 2:** Revizuire. Condițiile cerute de art. 290 al. I, pr. civ. pentru admiterea cererei de revizuire pe bază de acte noi.—Lipsa uneia din aceste condiții.—Inadmisibilitatea cererei; **No. 3:** Pact comisoriu.—Neprevăderea lui în contract.—Dreptul instanței de a acorda părții un termen pentru executarea obligațiunii, chiar dacă a fost pus în întârziere de creditor.

Casație s. II: No. 1: Drept electoral.—Colegiul II Senat.—Dispensa de cens.—Profesorii. Dacă în această categorie intră și maestrii.—Soluție negativă.—Art. 9 l. electorală; **No. 2:** Judecătoria de pace.—Magistrat stagiar.—Dacă poate ordona o poprire, fără a avea o delegație specială.—Art. 8 și 109 l. j. p. și 42 și 99 din regulamentul acestei legi și art. 458 pr. civ.; **No. 3:** Monopolul vânzării băuturilor spirtoase.—Contravenția prevăzută de art. 7 și pedepsită de art. 12.—Consilier comunal care contravine art. 7.—Competința judecăt. de pace cu apel la tribunal.—Neadmisibilitatea recursului în casație; **No. 4:** Bancrută.—Independența

acțiunii publice de acțiunea comercială a falimentului.—Presumpție trasă în corecțional din sentința de declarare în faliment.—Admisibilitate.

Casație s. III: No. 1: Legea vamală.—Mărfuri întreprizitate.—Declarare de import.—Constatarea unei lipse.—Taxa împătrită.—Urmărirea ei conform legii de urmărire.—Art. 151 legea vamală și art. 1 din legea p. urmăririi; **No. 2:** Legea pentru urmărire.—Recurs în casație.—Opoziție.—Neadmisibilitate; **No. 3:** Legea de urmărire.—Contestație.—Apel la tribunal.—Opoziție.—Neadmisibilitate.—Casare fără trimitere.—Art. 19 l. pentru urmărire și art. 35 l. Curții de casație.

CHESTIUNEA BALCANICĂ

și

POLITICA EXTERNĂ A ROMÂNIEI

(Urmare și fine)

Susținătorul unei alianțe a României cu Bulgaria, combătând aceste argumente, pretinde că ele nu sunt serioase de oare-ce popoarele nu se pot împărți în popoare bune și rele, în recunoscătoare și nerecunoscătoare și că bulgarii au dat dovadă la 1885 că ne iubesc, prin faptul că de atunci încă au solicitat de la România nu numai o alianță ci chiar o uniune personală sub Coroana Regelui României.

Este adevărat că popoarele nu se pot împărți în popoare bune și rele, în recunoscătoare și nerecunoscătoare. Dar nu este vorba aci de marele mase populare, care și în Bulgaria ca și în România nu au cuvântul în conducerea politicii externe a Statului, ci de clasele conducătoare din Bulgaria care, ca și în România, conduc împreună cu Suveranul țării destinele statului.

În Bulgaria, cu tot sufragiul universal poporul n'are încă cuvânt hotărâtor la conducerea treburilor Statului.—Ca dovadă că eu avelaș sufragiu universal Stambuloff a avut parlamentul cel mai austro-fil posibil, cu toate că și atunci ca și acum poporul bulgar a fost și este ruso-fil prin limbă, religie și tradiție.—Și în Bulgaria ca și în România guvernele își formează majoritățile după plac, iar nu după dorința poporului.

Când vorbim dar de nerecunoștința bulgarilor

vorbim de pătura dominatoare din Bulgaria, care lipsită de educația seculară a popoarelor civilizate n'a dat probă până astăzi de cât de un egoism sălbatic.

Fii de robi, guvernării Bulgariei n'au avut nici timpul, nici ocazia să-și civilizeze sufletul și să aibă cel puțin sentimentul de rușine în purtarea lor față de alții.

Faptul că guvernul Bulgariei la 1885 a oferit Regelui Carol, coroana principatului bulgar și deci o uniune personală între ambele state, nu poate avea altă însemnătate de cât că pe acele timpuri diplomația bulgară se găsea în luptă cu cea din Rusia și nu vedea altă scăpare de cât în ajutorul României.

Este adevărat că oamenii politici ca și toate celelalte clase conducătoare din Bulgaria priveau la 1885 spre România cu mare respect, ce s'ar fi putut poate cu timpul schimba într-o sinceră și reală prietenie, dar să nu uităm că Bulgaria de astăzi nu mai este cea de la 1885.

Atunci Bulgaria, n'avea de cât 7 ani de existență ca stat de sine stătător, atunci tot aparatul administrativ, judecătoresc și militar era compus în cea mai mare parte de foștii studenți bulgari ai școlilor și facultăților din România. — Clasele diriguitoare vorbeau și se făleau cu limba română. — Cea mai mare parte din membrii guvernului și ai parlamentului bulgar trăiseră cu căți-va ani înainte în România, pe al cărui pământ ospitalier se pregătise liberarea Bulgariei de sub jugul turcesc.

Atunci, la 1885 și chiar până la 1895, calitatea de român îți creia în Bulgaria o situație privilegiată, erai privit ca om superior, ca descendentul unei națiuni mult superioare celei bulgare! În ultimii 15 ani însă Bulgaria a suferit mari transformări interne. Sentimentul național s'a dezvoltat din ce în ce mai mult, creiând un curent de șovinism bulgar, cu atât mai puternic că a fost sădit în inimile unui popor primitiv. Paralel cu dezvoltarea sentimentului național s'a născut la oamenii politici bulgari și un pronunțat sentiment de gelozie față de statele vecine, și mai ales față de România, pe care din admirări la început, acum bulgarii voesc nu numai să o ajungă în putere, bogăție și civilizație, dar să o și întreaacă.

Cele mai neînsemnate incidente diplomatice dintre ambele state, mai ales cu privire la chestiunile naționale din Macedonia, au fost exploatare de presa bulgară în contra noastră. *Dobrogea a fost descrisă ca o țară bulgară subjugată de România, care vrea să desnaționalizeze pe bulgari. Dificultățile noastre interne și mai ales chestiunea țărănească au dat prilej presei bulgare să înfățișeze România ca o țară decăzută, ce va fi*

odată împărțită între vecinii ei și să creeze astfel în Bulgaria o stare de spirit cu totul defavorabilă și dușmănoasă României.

Și această stare de spirit din Bulgaria e departe de a se schimba. Din contra, după succesele obținute în războiul cu Turcia, și după o mărire teritorială, politică și economică, atât de însemnate, este ușor de prevăzut că șovinismul bulgar va deveni și mai puternic, alimentând din ce în ce mai mult dorința bulgarilor de a pune stăpânire și pe Dobrogea, pe care cei mai autorizați bărbați de stat bulgari se cred îndreptățiți a o numi o provincie bulgărească.

Bulgaria de astăzi nu se poate compara cu Bulgaria de la 1885 și nici măcar cu Bulgaria de la 1908! Astăzi, ne aflăm în fața unei Bulgării tot atât de mare cât și România. Cu o Bulgaria scaldată de două mări: Marea Egee și Marea Neagră; cu o Bulgarie care în scurtul interval de 28 ani a făcut două războaie victorioase, contra Serbilor și contra Turcilor, și care în acest timp a anexat trei provincii: Rumelia, Tracia și o mare parte din Macedonia.

Un popor plin de vigoare și de ambițiune ca cel bulgar, și care în 28 de ani face atâtea acte mari, este un popor cuceritor, și România nu numai că nu trebuie să contribuie la întărirea lui, dar e datoare să facă tot ce-i este în putință pentru a pune stavilă tendințelor sale de expansiune.

Susținătorii unei alianțe româno-bulgare răs-pund că pericolul bulgar este numai imaginar, căci cum acest război n'ar putea avea loc de cât peste 20 — 30 ani și cum tehnica războinică progresează, un astfel de război ar deveni un adevărat și ireparabil dezastru, mai ales că Bulgaria nu este mult mai puternică de cât România și deci n'ar putea cu ușurință porni în contra noastră un război de cucerire. Se mai aduce ca argument și faptul că peste 20—30 ani proletariatul și social democrația vor fi devenit o putere așa de mare în cât prin ele însăși vor împiedica ori ce războaie.

Aceste obiecțiuni ni se par însă puțin serioase, căci ori este adevărat că peste 20—30 de ani proletariatul și social democrația vor putea împiedica ori ce războaie în Europa, și atunci toate inarmările și alianțele devin inutile, și deci și alianța româno-bulgară, ori, acest vis socialist, rămâne un vis și atunci nu poate distruge credința noastră că pericolul bulgar este un pericol real și iminent.

Tot astfel și obiecțiunea că peste 20—30 ani un război de cucerire al Bulgariei contra noastră ar fi un adevărat dezastru.

Dar oare un război între Franța și Germania n'ar fi astăzi un dezastru pentru ambele aceste

state? Și cu toate acestea atât Germania cât și Franța înarmează zilnic, și posibilitatea unui război — care va cuprinde întreaga Europă — este nu numai exclusă, dar foarte probabilă și foarte apropiată.

Dacă Europa centrală cu o civilizație de atâtea secole, se pregătește de război, cu toate urmările lui dezaastroase, cum ne-am putea noi bizui pe credința că Bulgaria, această țară tânără și încă semi-barbară, care peste 20—30 de ani va fi mult mai mare de cât România, și cu o civilizație ce nu s'ar putea compara cu aceia a Franței și Germaniei de astăzi, va evita orice războaie de cucerire, numai de dragul civilizației și a social-democrației.

* * *

Războiul balcanic a produs o mare schimbare a situațiunii internaționale din Europa.

Cum pe urma acestui război Statele balcanice și-au mărit foarte mult teritoriile și influența politică, este ușor de prevăzut că noi constelațiuni politice se vor ivi pe orizontul Europei.

Atât tripla alianță cât și tripla înțelegere vor căuta să atragă statele balcanice, în combinațiunile lor diplomatice.

România, care este atât de mult interesată în evenimentele din Balcani, va trebui să ia cât de repede o atitudine față de această nouă stare de lucruri din peninsula balcanică.

Politica externă de până astăzi a României, lipsită de ori ce inițiativă și legată de soarta Austro-Ungariei, va trebui cu un moment mai înainte părăsită dacă nu vrem ca în viitor să suferim aceleași înfrângeri pe care le-am suferit tot timpul și mai ales acum cu ocazia războiului balcanic.

Nu cred să fie om politic în România care să nu recunoască mensele greșeli ce s'au făcut în politica externă de 35 ani încoace.

În broșura mea din 1908 «Politica externă a României» am arătat pe larg cât de dăunătoare ne-a fost politica noastră externă de până acum. — Nu voi mai reveni asupra acestei chestiuni, convins fiind-că toată lumea noastră politică, inclusiv cei mai înfocați apărători ai înțelegerii sau alianței noastre cu Austro-Ungaria, au ajuns să vadă că această politică nu mai poate fi continuată, cel puțin sub forma de până acum.

Înainte de mărirea statelor balcanice și în special de mărirea Bulgariei, politica noastră externă nu avea în vedere de cât doi factori principali: Rusia și Austro-Ungaria. — Astăzi România trebuie să conteze și cu alți factori foarte importanți pentru noi: Bulgaria și Serbia.

Fie că statele balcanice vor forma față de noi

o singură unitate politică, fie că vom avea a face cu fie-care din ele, este necontestat că în toate cazurile România trebuie să ție seamă de acești noi și însemnați factori politici!

Cât timp la sudul Dunărei aveam vecini slabi, singura noastră preocupare era Prutul sau Carpații.

Astăzi însă față de importanta creștere a statelor balcanice și mai ales față de o Bulgarie mare și puternică, grija noastră trebuie să fie mai mult la Sud de cât la Nord.

Când România s'a alipit de tripla alianță și în special de Austro-Ungaria, a făcut-o pentru că partizanii acelei politici se temeau de pericolul slav.

Care trebuie să fie atitudinea României astăzi, când față de noul pericol slav de la sud, vedem că prietena noastră Austro-Ungaria urmărește cu atâta străduință o înțelegere dacă nu chiar o alianță cu Bulgaria?

Am arătat în capitolele precedente că Austro-Ungaria și Bulgaria au interese comune în peninsula balcanică și că o alianță între aceste două state este foarte probabilă.

Am demonstrat de asemenea că o astfel de alianță sau chiar numai o simplă înțelegere între Bulgaria și Austro-Ungaria ar fi contrară intereselor noastre naționale.

Față de această stare de lucruri și având mai ales în vedere că alipirea noastră de tripla alianță nu ne-a adus absolut nici un folos, este natural ca România să caute prieteni și alianțe în altă parte de cât la Austro-Ungaria și Bulgaria.

Acești prieteni ai aliați, România nu-i poate găsi de cât într-o alianță cu Serbia-Muntenegro-Grecia și apropierea noastră de tripla înțelegere și în special de Rusia.

În capitolul precedent am demonstrat că o înțelegere durabilă între Bulgaria și Serbia este pentru viitor exclusă. De abilitatea diplomației noastre depinde ca Bulgaria să rămâne cu totul izolată în peninsula balcanică.

Creșterea puterii și influenței bulgare nu poate fi de cât spre paguba noastră, pe când întărirea Serbiei, Greciei și Muntenegrului va paraliza orice mișcare din partea Bulgariei ostilă nouă, și ne vom putea preocupa în liniște de interesele noastre naționale de peste Carpați.

Grecia, Muntenegrul și Serbia au, ea și noi, interesul ca puterea bulgară să fie limitată la situația ei de astăzi. Între aceste state și România nu numai că nu există vre-o contrarietate importantă de interese, dar din contra: cum dușmanii noștri naturali sunt Ungurii și Bulgarii, avem aceleași interese ca prin alianțe să ne putem ajuta reciproc.

Micile neînțelegeri dintre România și Grecia cu privire la situația românilor macedoneni, nu

mai pot crea o piedică serioasă unei înțelegeri cu statul elin; căci pe lângă că în urma împărțirii Macedoniei chestiunea româno-macedoneană a pierdut mult din importanța ei, dar avem tot atât de mulți români în teritoriile încorporate Bulgariei și situația lor, nu va fi mai bună sub dominațiunea bulgară ca sub cea greacă, pentru că neputând merge și cu Bulgaria și cu Grecia să nu ne aliem cel puțin cu acela, care ar aduce mai mari foloase intereselor noastre generale.

O alianță a României cu statele balcanice, în afară de Bulgaria, ne ar asigura liniștita stăpânire a Dobrogei și ajutați de Rusia și Serbia am putea, într'un viitor apropiat, realiza marele nostru ideal național: *unirea tuturor Românilor*.

Această alianță, susținută de tripla înțelegere ne ar aduce și mari avantajii economice, căci am putea cu timpul scăpa de jugul finanței germane, iar prin construirea unui drum de fier de la Dunăre la marea Adriatică s'ar înfăptui convenția României cu Serbia din 1896 și ni s'ar deschide o nouă cale pentru exportarea produselor noastre. Calea ferată de la Dunăre la Adriatică, n'ar avea de cât 500 de kilometri; astfel că cea mai mare parte din grânele noastre din Muntenia și Oltenia ar putea fi transportate în câteva săptămâni până la cele mai depărtate piețe ale Europei, și rezista concurenței produselor Bulgariei care, având eșire la Marea Egee, va avea un avans atât de mare față de vapoarele ce vor încărea grânelor noastre la Constanța.

O alianță a României cu statele balcanice în afară de Bulgaria, corespunde intereselor tuturor acestor state. Serbia și Muntenegru s'ar vedea întărite față de Bulgaria și ar putea ca și noi spera într'o apropiată emancipare a conștiențelor lor din Austro-Ungaria, iar Grecia fiind pusă la adăpostul ori cărui atac din partea Bulgariei, și-ar putea întări situația în Salonic și Epir îndepărtând pentru totdeauna dorința Austro-Ungariei de a se face stăpâna acestui important port comercial la marea Egee.

Puterea armată și influența politică a acestei alianțe ar fi foarte importantă. Față de Bulgaria ea ar fi covârșitoare prin numărul soldaților a acestor trei state și prin flota Greciei. În cazul unui conflict, Bulgaria având a lupta pe trei fronturi foarte întinse și mai ales în contra unei flote de război ca cea a Greciei, ar fi cu desăvârșire zdrobită. Un asemenea război ar deveni astfel cu totul exclus; căci nici unul din aceste state nu are nimic de revendicat de la Bulgaria, iar alianța lor n'ar fi de cât defensivă, față de dorința de extensiune a Bulgariei.

Față de Austro-Ungaria, această alianță n'ar dispune numai de cele câteva sute de mii de

soldați, ci de ajutorul milioanei de români și de sârbi cari populează țările subjgate din Austro-Ungaria, în imediată vecinătate a României și Serbiei. Armatele austro-ungare trebuind să treacă prin țări românești și sârbești spre a putea face o invazie în Serbia și România, ar avea să lupte întâi în contra propriilor lor supuși, până să dea ochi cu armatele serbo-române.

Alianța acestor patru state cu un caracter pur defensiv, față de Bulgaria, va găsi un sprijin nu numai la tripla înțelegere, dar și la Italia.

Rusia, care a făcut atâtea sacrificii pentru eliberarea acestor popoare de subjugul turcesc, va sprijini desigur cu toată sinceritatea o înțelegere durabilă între aceste state, căci numai astfel va putea opri fără sacrificii acel, «Drang nach Osten» al germanismului, contra căruia Rusia a luptat în toate timpurile.

Dacă este adevărat că Rusia a urmărit multă vreme realizarea testamentului lui Petru cel Mare, adică luarea Constantinopolului, nu este însă mai puțin adevărat că prin luarea Constantinopolului, Rusia n'a urmărit copleșirea unui oraș, și a cător-va petice de pământ din Balcani, ci zdrobirea Imperiului Otoman, care bazat pe sutele de milioane de musulmani din Asia, era un perpetuu pericol pentru existența marelui imperiu slav.

Cum domnia turcească în Europa se poate acum considera ca sfârșită, iar imperiul otoman în Asia a pierdut orice putere și merge cu pași repezi spre o împărțire între marile puteri europene, Rusia nu mai poate avea alt interes în orientul Europei, decât ca strămoșii Dardanelor să nu cadă în mâinile dușmanilor ei, șica Dardanelele să rămână deschise flotelor și comerțului rusec, ceace corespunde și intereselor noastre politice și economice.

Politica seculară a Rusiei n'a fost o politică de cucerire în peninsula balcanică, ci numai o politică de apărare în contra Turciei și a Austriei.

Când voești să cucerești teritorii, îndepărtezi obstacolele iar nu îți crezi altele noi.

Rusia în războaiele ei contra Turciei a creiat cu mari sacrificii de sânge și de bani, statele slave din peninsula balcanică și a ajutat în bună parte la liberarea Greciei și României de sub jugul turcesc.

Prin crearea și susținerea acestor state, Rusia și-a ridicat singură cel mai mare obstacol la cucerirea acestor teritorii din imperiul turcesc; așa că a ne teme de o politică de cucerire din partea Rusiei este a inventa un pericol imaginat.

Rusia a creiat și susținut toate statele dunărene și balcanice nu pentru a și le însuși, ci pentru a le opune Austro-Ungariei care de la începutul secolului trecut n'a urmărit de cât co-

tropirea tuturor acestor provincii turcești spre a eși astfel la Marea Egee.

Oare după pacea dela Passarowitz, Austria nu se făcuse stăpâna Olteniei pe care a ocupat-o 20 de ani și n'a părăsit-o decât după intervenția Rusiei? Dar la 1854 Austria nu ocupase Principatele Române, fără gând de ducă, și nu le-a eliberat decât după intervenția energetică a Impăratului Napoleon III al Franței? Dar Bosnia și Herțegovina? dar acum prin crearea Albaniei nu se urmărește oare de Austro-Ungaria punerea stăpânirii asupra acestor provincii?

Când vorbim dar de politică de cucerire în orientul Europei, să ne amintim de politica Austro-Ungariei, iar nici de cum de Rusia.

Este adevărat că România are să se plângă și de Rusia, care la 1812 ne a răpit Basarabia, și la 1878 a reluat cele trei districte din Basarabia, redate nouă prin convenția de la Paris din 1856.

Dar dacă examinăm istoria relațiilor politice ale Rusiei cu țările române și a chestiunii Basarabiei și le comparăm cu relațiunile politice ale Austro-Ungariei față de România și ale întregii ei politice orientale, vom vedea că dacă ambele aceste mari împărății s'au făcut vinovate față de noi, totuși Rusia ne-a adus și multe servicii, pe când Austro-Ungaria a lucrat totdeauna în contra intereselor românești.

D-nul Constantin Calmuschi, un distins profesor de istorie din Galați, ne arată în cartea sa «Relațiunile politice ale țărilor Române cu Rusia» apărută la 1914, și pe care o recomandăm tuturor, că Petru cel Mare al Rusiei, a pus cel dintâi o bază serioasă de prietenie între marele imperiu moscovit și țările române, și că împărăteasa Caterina II a stăruit încă la 1711 «ca Valahia și Moldova cu întinderea țărilor așa cum au fost sub domnia turcilor, să fie recunoscute ca state libere și independente, scoase cu desăvârșire de sub domnia Porței, și creiarea unui singur stat independent sub domnia principelui Enric de Prusia».

Cel care s'a opus cu cea mai mare strășnicie acestui plan al Caterinei, a fost Impăratul Austriei, care a întârziat astfel cu un secol liberarea și progresarea României.

Cât privește chestiunea Basarabiei la 1812 d-l Calmuschi ne arată, bazat pe o mare bogăție de documente, că nu Rusia ci Impăratul Napoleon I este singurul vinovat, căci el a impus, la Tilsit, Țarului Alexandru I luarea Basarabiei în schimbul altor avantajii acordate lui Napoleon I).

Iar în ce privește chestiunea retrocedării celor trei districte din Basarabia la 1878, găsim un bogat material în cartea d-lui Gabriel Hanotaux, fost Ministru de Externe al Franței «Histoire de la France Contemporaine T. IV» care stabilește că luarea celor trei districte basarabene de către Rusia nu este decât opera uneltirilor diplomatice ale lui Bismark și Andrassy. Cancelarii Germaniei și Austro-Ungariei, au făcut să se nască în Țarul Alexandru II dorința de a repara înfrângerea suferită la conferința dela Paris din 1856, ca prin retrocedare către Rusia a districtelor din Basarabia, să se găsească pretextul ocupării Bosniei și Herțegovinei de către Austro-Ungaria și să se creieze o dușmănie între Rusia și România, care să fie astfel înglobată în politica austro-germană.

Bismark și Prințul Carol al României știau încă de la 1876 că între Impăratul Franz Iosef și Țarul Alexandru II a intervenit la Reichstadt o înțelegere, în urma stăruințelor lui Bismark, prin care se puneau la cale războiul contra Turciei și ca preț al neutralității Austro-Ungariei, se acorda acesteia Bosnia și Herțegovina, iar Rusiei districtele din Basarabia.

Ducele Decazes, Ministru de Externe al Franței într-o scrisoare a sa din 7 Martie 1876 spune: «D-l de Bismark sfătuiește pe Austria să ocupe militărește Bosnia și Herțegovina, chiar de ar trebui să rămână acolo, iar Rusia ar avea astfel o ocazie cu totul naturală de a relua Basarabia»¹⁾.

M. Kogălniceanu serie la 26 Ianuarie 1878 agentului diplomatic al României la Viena «încă din Iulie 1877 am știut ce s'a petrecut la Reichstadt și nu aveam nevoie să întreb pe Principele Gorceakof, dacă Austro-Ungaria consimțise sau nu la retrocedarea Basarabiei»²⁾.

La 20 Iulie 1878 M. Kogălniceanu telegrafiază din Berlin Ministrului nostru de Externe «De un an v'am spus adevărul.—Evenimentele, din nenorocire, au justificat prevederile mele.—Congresul nu face de cât a regula ceea ce fusese hotărât la Reichstadt prin alianța celor trei împărați»³⁾.

Kogălniceanu a stăruit de la început pentru o înțelegere amicală cu Rusia, care era gata să ne dea ori ce compensațiuni inclusiv quadrilaterul Rusciuc-Varna, în schimbul cedării de bună voie a districtelor din Basarabia, ce cu un an înainte fuseseră acordate Rusiei de către atot puternicul Bismark.

Regele Carol s'a opus însă și s'a opus nu pentru că o cereau interesele României, dar pentru că o cerea cancelarul Bismark, care voia ca pe de-o

¹⁾ G. Hanotaux, Hist dela France t. IV, pag. 104.

²⁾ M. Kogălniceanu coresp. dipl. Vol. I pg. 223.

³⁾ M. Kogălniceanu Coresp. diplom. Vol. I pg. 229.

parte să ingenuchieze pe Gorcearof și să-l ducă să ceară congresului de la Berlin, ceea ce i-se recunoscuse în secret la Reichstadt, iar pe de altă parte să arunce sămânța dușmăniei între Rusia și România care devenea astfel un «Hinterland» austro-german.

Fără îndoială că chestia Basarabiei este dureroasă.

Greșeala cea mare a fost a Rusiei, care dintr-o chestie de amor propriu și pentru o bucăciică de pământ, ce s'a dovedit mai în urmă a nu-i fi de nici un folos, a căzut în cursa întinsă de Bismark, făcând jocul politicii acestuia. — Greșeala a fost însă și din partea noastră, că nu am pătruns mai adânc în țesăturile unei politici obscure, că nu am despicat mai profund împrejurările și că nu am știut a le întoarce mai bine în folosul nostru¹⁾.

La 1878 oamenii noștri politici au suferit în chestiunea Basarabiei, înrăurirea unei voințe superioare și atot-puternice și au căzut victime intrigilor diplomatice.

Se pare că și astăzi politica noastră externă se resimte de aceeași înrăurire nefastă care de teama unei apropieri a României de Rusia a reinceput să agite spectrul Basarabiei.

Dacă bărbații politici care au condus frânele statului nostru la 1878, ar putea să găsească o scuză în neexperiența lor și mai ales în entuziasmul ce domnea atunci în țară pentru un Dominitor care a dus armatele Române spre victorie, cei de astăzi repetând greșala nu ar putea găsi nici cea mai mică apărare.

Greșelele de la 1878 sunt prea recente, politica noastră externă de până astăzi ne-a costat prea mult, înfrângerea ce am suferit-o acum în urmă este prea dureroasă, pentru ca oamenii noștri politici să nu-și dea seama că a continua să urmărim orbește voința regelui, condus mai mult de interesele rău înțelese ale dinastiei sale, de cât de interesele reale ale neamului românesc, este a duce țara și neamul spre prăpastie.

În politică nu trebuie se te conducă de resentimente, ori cât ar fi ele de justificate, ci numai de interesele țării tale.

În politica externă, interesele statului sunt atât de superioare că pentru apărarea lor te aliezi chiar cu dușmanul tău de ieri, și faci ori ce sacrificii, în vederea realizării idealului tău național.

Cavour a sacrificat Nizza și Savoia pentru a obține uniunea Italiei, și noi nu vom ști să uităm greșala Rusiei de la 1878 pentru a putea scăpa astfel neamul românesc?

Când în apropierea noastră se prăbușește un imperiu, pe ruinele căruia se rădică țări puter-

nice și pline de viitor; când la granița noastră, Bulgaria își dublează puterea și devine un pericol pentru existența noastră; când Austro-Ungaria și Germania ne au părăsit spre a ajuta pe dușmana noastră; când totul pare că se unește pentru a ne distruge țara și neamul, nu ne mai este permis a face politică de resentimente, ci trebuie să căutăm prieteni și aliați acolo unde interesele noastre de țară și de neam, ar putea găsi în viitor sprijinul necesar.

Acei prieteni și aliați nu pot fi de cât: Serbia Grecia și Muntenegru deoparte; Rusia, Franța și Anglia de altă parte.

Să uităm deci greșelele trecutului, și să cerem nu numai Camerelor și Guvernului, o nouă politică internă și externă, dar să interprimem o cruciadă morală, o operă de propagandă neincetată, o agitațiune sistematică și continuă, o reedșteptare a opiniunii publice; s'o trăzim din somnul ei adânc; să facem să nască în spiritele cele mai inconștiente, cele mai ignorante și cele mai rebele, gândul pericolului comun, a pericolului statului și neamului, și să sădim în inimile tuturor românilor credința că România trebuie să trăiască și că românismul trebuie să iasă triumfător.

Altfel, mergem spre peire!

MIHAIL VALERIANU

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 27 Aprilie 1912

Președenția d-lui M. JULIAN, președinte

F. N. Ogar ș. a., recurs corecțional

Hotărâre. — Motivare insuficientă — Casare.

Instanța de fond dă o decizie nemotivată, când condamnă pe mai mulți inculpați pentru delictul de fals, fără a constata în sarcina fiecăruia din ei faptele ce i se impută, cum și dacă ele intru-nesc toate elementele delictului, ci se mărginește numai la o motivare vagă, fără a indica cine anume este autorul material și cine autorul intelectual, cum și dacă într'adevăr toți inculpații s'au servit cu bună știință de actul incriminat).*

Deciziunea 1047/912.—Respins ca inadmisibil recursul făcut de Buda N. Ogar și casată după recursul făcut de F. N. Ogar și Gh. V. Guștere, decizia Curței de apel din București s. II No. 44/912.

Curtea,

În lipsa recurențelor;

Ascultând pe d-l Procuror M. Vidrașen în concluziuni pentru respingerea recursului în ce privește pe B. N. Ogar și pentru casare în ce privește de ceilalți recurenți.

¹⁾ Calmuschi Tom, citat.

^{*)} Acest rezumat a fost publicat în No. 61/912, pag. 77.

Deliberând,

In ce privește recursul făcut de Badea N. Ogar :

Având în vedere că recurentul fiind condamnat la pedeapsa privativă de a lui libertate, nu s'a conformat dispozițiilor art. 422 *pr pen* de a se pune în stare de închisoare sau de a fi lăsat în libertate pe cauțiune; Că, prin urmare, recursul său este inadmisibil;

In ce privește recursul făcut de Fratea N. Ogar și Gh. V. Guștere :

Asupra motivelor de casare :

1. «Violarea art 125, 126 din c. p și exces de putere intrucât onor Trib , când ne condamnă în lipsă la 3 luni închisoare nu constată dacă faptul ce ne impută e făcut de noi și dacă intrunește elemele tele acestui articol și apoi comite un exces de putere când se bazează pe o dovadă nerecunoscută de noi și când nu face nici o instrucțiune în cauză fiind vițiată de aceleași erori și decizia Curței care însușește motivele din sentința Tribunalului, atât prima cât și a doua» ;

II. «Omission eșențială, exces de putere și motivare intrucât nici Trib. care ne condamnă, nici când admite opoziția nu discută și nu constată cu nimic faptele ce ni se impută și Curtea înaintea căreia am afirmat că nu suntem vi-novați și nu recunoaștem, nu zice nici un cuvânt asupra întâmpinării noastre și se mărginește a spune că admite ca juste și exact motivele din sentința Trib , ceace e injust și inexact» ,

Având în vedere deciziunea supusă recursului, prin care Curtea de apel, admitând motivele primilor judecători, a respins apelul făcut de recurenți în contra sentinței Trib. Vlașca cu No. 1770 din 1911 ; că, prin această sentinșoară, recurenții au fost condamnați la câte 15 zile închisoare corecțională, cu aplicația art 125 și 126 din c. p pentru faptul că obținând o dovadă-certificat dela Primăria Comunei Strâmbeni prin care se atestă că au rămas datorii suma de 6, lei pentru partea lor contributivă la construirea unei fântâni publice și li se dă permisul ca să umble prin comunei veciaie ca să capete ofrande numiți au îndreptat acea dovadă înapoind suma datorită și punând un termen mai îndepărtat decât cel pentru care obținuseră permisiunea ;

Că pentru a pronunța această condamnățiune instanțele de fond se mărginesc a motiva că dovada pretinsă falsificată s'a eliberat inculpaților și că acea dovadă se vede falsificată ;

Având în vedere că inculpații atât la trib în opoziție, cât și înaintea Curței de apel au susținut înlocmai ca dela început cercetărilor — că ei n'au săvârșit faptele ce li se impută și că doi dintre ei nici nu știa carte ;

Considerând că față cu împrejurările necontestate și primite de instanțele de fond ca dovada în discuțiune a fost eliberată de Primărie celor 3 inculpați și altor încă locuitori din sat — iar nu numai unuia dintre inculpați — și că doi dintre aceștia nici nu știa carte, Curtea de apel care condamnă pe toți inculpații pentru două delict e deosebite, acei de fals într'un act public, și acela că cu bună știință dănsii — iarăși toți — s'ar fi servit de un asemenea act, era ținut să precizeze din ce anume împrejurări se stabilește cum că tustrei inculpați — adică și acei ce nu știa carte — în comun acord, ar fi falsificat dovada ce li se dăduse, precum și că mai târziu, iarăși tustrei inculpați s'ar fi folosit de acea dovadă falsificată, cu bună știință, despre falsitatea ei ;

Că întru cât, instanțele de fond, nu constată în aceste condițiuni existența în sarcina fie căruia dintre inculpați a faptelor ce li se impută cum și dacă ele intrunesc toate elementele delictelor imputate, ci se mărginește numai la o motivare vagă, că dovada în ches-

tiune dată inculpaților ar fi falsă, fără a indica cine anume este autorul material și cine autorul intelectual al falsului cum și dacă într'adevăr, toți inculpații s'au servit cu bună știință cu acea dovadă, — prin aceasta Curtea, a pronunțat o deciziune nemotivată și deci casabilă ;

Pentru aceste motive Curtea respinge ca inadmisibil recursul făcut de B. N. Ogar și

Casează după recursul celorlalți etc

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA I

Audiența de la 25 Iunie 1912

Președenția d-lui T. MAGHERU, judecător de ședință
S-ntința civilă No. 447

Scarlat N. Grădișteanu cu Ecaterina Olănescu ș. a.

Acțiune în revendicare. — Dacă ea poate fi prescrisă pentru că nu ar fi fost intentată în anumit timp — Nulitățile substituțiilor și fidei-comiselor. — Nulități de ordine publică — Acțiunea prin care se cere nulitatea. — Imprescriptibilitatea ei. — Testament. — Interpretarea lui — Chestie de fapt. — Drepturi câștigate ale unui instituit. — Validitate Art. 803 c. civil.

1) Acțiunea în revendicare nu se poate prescrie prin faptul că n'a fost exercitată într'un anumit timp ; ceace poate paraliza această acțiune sau ceace i se poate opune este numai prescripțiunea achizitivă a obiectului revendicat, iar nici de cum prescripțiunea extintivă.

2) Nulitățile de cari sunt lovite substituțiile și fidei-comisele prin art. 803 c. civ. sunt nulități de ordine publică ; ca atare acțiunea prin care se lînde la declararea acestei nulități este imprescriptibilă.

3) Pentru interpretarea unui testament trebuie a se căuta — pe cât mult posibil — a se afla voința testatorului. Pentru aceasta trebuie în primul rând a da toată atențiunea textului testamentului, nefiind îngăduit a schimba fără un motiv puternic sensul cuvintelor. Spre a ști acest sens trebuie a ține seamă de starea de cultură a testatorului, de cultura generală și mai ales de ideile juridice ale timpului în care a fost făcut testamentul. Aceasta se impune mai ales când testamentul se interpretază sub imperiul altei legiuri decât aceia sub care a fost făcut. Afară de acestea, dispozițiunile testamentului nu trebuiesc interpretate izolat ci în legătură unele cu altele și în așa fel încât să i se dea mai curând un sens valabil decât unul care i-ar atrage desființarea.

Așa fiind, pentru interpretarea unui testament făcut sub legea Caragea nu trebuie să aplicăm toată finețea culturii juridice de azi.

4) Când într-un testament făcut sub legea Cărașeană se spune că soția testatorului rămâne stăpână desăvârșită la hrăsis a tuturor moșiilor prevăzute mai sus și că are să le stăpânească până la sfârșitul vieții, această dispozițiune nu poate fi interpretată decât în sensul că soția e uzufructuara acestor moșii.

5) Codul civil n'a desființat drepturile câștigate ale unui instituit într-un testament în care se prevedea și substituțiuni.

S'au prezentat reclamantul asistat de d-nii avocați C. G. Disescu și D. Negulescu; părății asistați de d-nii avocați Take Ionescu, M. Antonescu, B. Cernea și N. Papadat;

Fotoliul Ministerului public ocupat de d-l procuror Cezar Partenie;

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de către d-l Scarlat N. Grădișteanu din București, str. Frumoasă 35 contra d-lor: Ecaterina Olănescu, Maria I. Glogoveanu și I. Glogoveanu ca soți și ca uzufructuar legal al averii dotale, Eliza Crețeanu și Constantin P. Olănescu, personal și ca tutore al minorului Ioan C. C. Olănescu, prin petiția înregistrată la No. 11845 din 1911, modificată prin petițiunea înregistrată la No. 6168 din 1912 și verbal așa cum se arată în jurnalul No. 6168 din 1912;

Având în vedere că prin această acțiune reclamantul în calitate de descendent al lui Constantin Belu și ca cesionar al drepturilor d-lui Baron de Reineck descendentul Elenei Belu, cere să i se recunoască dreptul de proprietate asupra moșiilor Baciu și Neamțu cu toate trupurile și orice numirii zise și Blegești din Jud. Vlașca, care se dețin fără nici un drept de către părați;

Având în vedere actele din dosar, susținerile și concluziunile orale și scrise ale părților și ale Ministerului public;

Având în vedere că din aceste rezultă următoarele: moșiile astăzi în litigiu au fost pe vremuri proprietatea lui Constantin Belu. Acesta la anul 1850 Noembrie 24 făcându-și testamentul a dispus, între altele, ca acele moșii să se stăpânească de către soția sa Elena Belu până la sfârșitul vieții fiind desăvârșită stăpână pe hrăsisul lor, iar după moartea ei le lasă în moștenire nepotului său Pană Olănescu pe care îl îndatora să le dea unui fiu care se va arăta mai cu frică de Dumnezeu și cu mai bune purtări. Constantin Belu moare la 1857 și soția sa stăpânește moștile până la 1873, când încetează și ea din viață lăsând ca legatar universal pe nepotul său Cimon de Reinek. De atunci moșiile numite au trecut în stăpânirea lui Pană Olănescu căruia i s'a dat de legatar la 1874 și sineturile lor, iar în 1875 și recepsele No. 65242 și 68525 care reprezentau pământul din acele moșii pe care fusese împroprietărită țărani la 1864. Încă din 1875 frații Constantin și Grigore Olănescu fii lui Pană Olănescu se considerau și sunt considerați ca proprietari ai moșiilor arătate. Între altele la 1878 ei garantează printr-o ipotecă în primul rang în aceste moșii dote de 12000 galbeni și venitul ei pe care o constituiseră părinților lor Pană și Maria Olănescu surorii lor Smaranda Grădișteanu. Prin testamentul din 22 Iulie 1884 Pană Olănescu lasă moșiile Baciu și Neamțu, al căror uzufructuar se socotea, celor doi băieți ai săi Constantin și Grigore Olănescu, de oarecu nu putea face nici o deosebire între ei așa încât să alege numai unul cum prevedea testamentul unchiului său C. Belu. Pe urma lui Pană Olănescu mort la 1885 rămân 5 copii: Eliza

Crețeanu, Ecaterina Butculescu, Smaranda Grădișteanu Constantin și Grigore Olănescu.

La 10 Iunie 1888 prin actul autenticat de Trib. Ilfov secția de not. la No. 3142 Smaranda Grădișteanu mama reclamantului în schimbul sumei de 50,000 lei cedează fraților săi Constantin și Grigore Olănescu partea ei de moștenire în averea tatălui său renunțând la ori ce altă pretențiune și recunoscând pe frații ei absoluți proprietari pe toată averea mobilă rămasă de la tatăl lor. Tot în acea zi împreună cu sora ei Eliza Crețeanu declară prin actul autenticat de Trib. Ilfov secția not. la No. 3143 că ele n'au nici o pretenție de nici un fel de natură asupra moșiei Blegești ce-i zice Neamțu și Baciu asupra cărora frații lor Constantin și Grigore P. Olănescu sunt proprietari absoluți și exclusivi

La 25 Iunie 1888 Smaranda Grădișteanu primește de la frații ei împreună cu suma de 50,000 lei prețul cesiunii și suma de 141,000 lei dote ce i-a fost garantată în moșia Blegești (Neamțu și Baciu);

După moartea Smarandei Grădișteanu, care a avut loc la 19.2. moștenitorii ei între care și reclamantul de azi Scarlat N. Grădișteanu au chemat în judecată pe Eliza Crețeanu, Ecaterina Butculescu, Constantin și Grigore Olănescu cerând între altele ca moșiile Baciu și Neamțu deținute de frații Olănescu ca ale lor să se declare că fac parte din moștenirea lui Pană Olănescu și să se împartă între toți erzii lui;

Curtea de apel din București secția I prin decizia No. 217/908 *) a respins pretențiunile numiților, în primul rând pentru că primul instituit în testamentul lui Costache Belu este soția lui, Elena Belu, iar Pană Olănescu este întâiul substituit și substituțiunea lui s'a anulat de c. civ. așa că numai moștenitorii Elenei Belu ar avea dreptul să reclame citatele moșii, iar nu moștenitorii lui Pană Olănescu, care au fost, împreună cu fiii săi Constantin și Grigore Olănescu niște simpli usurpatori, și în al doilea rând pentru că chiar dacă s'ar considera că moșia Baciu și Neamțu ar fi făcut parte într'un mod legal din patrimoniul lui Pană Olănescu, moștenitorii Smarandei Grădișteanu nu mai pot avea vre'un drept asupra ei, de oare ce Smaranda Grădișteanu a vândut lui Constantin și Grigore Olănescu partea sa de moștenire în averea lui Pană Olănescu Recursul făcut contra acestei deciziuni a fost respins de înalta Curte de Casație secția I, prin deciziunea No. 527 din 1908 La 29 Aprilie 1911 Baronul Cimon de Reinek, moștenitorul Elenei Belu, cedează d-lui Scarlat N. Grădișteanu toate drepturile successorale cuvenite de la numita iar la 3 Mai 1911 se introduce acțiunea de față;

Având în vedere că reclamantul în acțiunea de azi are două calități: 1) Cesionar al drepturilor Baronului de Reinek și 2) descendent al lui Costache Belu;

Având în vedere că în ce privește prima calitate de cesionar al drepturilor Baronului de Reinek susține, în rezumat, că Elena Belu fiind prima instituită în testamentul lui Costache Belu iar Pană Olănescu și fii lui Constantin și Grigore Olănescu niște simpli usurpatori, cum de altfel s'a stabilit prin deciziunile arătate, moșile Neamțu și Baciu au rămas în patrimoniul Elenei Belu de unde au trecut în al Baronului de Reinek, autorul său, așa că astăzi numai el reclamantul este proprietarul lor;

Având în vedere că părații au cerut respingerea acțiunii pentru că opun între alte motive, ce se arată în concluziuni, prescripția extinctivă fie acțiunii de revendicare fie acțiunii pentru anularea substituțiunii din testamentul lui C. Belu, sau prescripția achizitivă a moșiilor;

Având în vedere că acțiunea reclamantului în calitate de cesionar al drepturilor Baronului de Reinek nu este o petițiune de ereditate, căci nu se reclamă lu-

*) A se vedea publicată împreună cu sentința Trib. Ilfov, s. III, No. 6,9 8, pe care a confirmat-o, în Curierul Judiciar din 19. 8, No. 64, pag. 507-524

cruri care au făcut parte din patrimoniul cuiva de la cineva care se pretinde și el moștenitor, ci se reclamă de la niște persoane care nu invocă calitatea de moștenitor al Elenei Belu deci este o acțiune în revendicare;

Considerând că intrucât prin acțiunea de revendicare se tinde la redobândirea proprietății unui lucru și intrucât proprietatea nu se pierde de cât prin folosirea în anumite condițiuni prevăzute de lege de către alt-cineva de cât adevăratul proprietar și nici de cum prin neuz, urmează că acțiunea în revendicare nu se poate prescrie prin faptul că n-a fost exercitată în timp anumit; că cea ce poate paraliza această acțiune, cea ce i se poate opune, este prescripția achizitivă și nici de cum prescripția extinctivă;

Că deci obiecțiunea pârâtorilor este nefondată;

Considerând că, în ce privește nulitatea de care sunt isbite substituțiile și fiile-comisele prin articolul 863 cod. civ., și din dispozițiile prohibitive ale legii și din caracterul acestei nulități rezultă că este o nulitate de ordine publică; că, așa fiind, ea nu poate fi confirmată prin nici un mijloc și poate fi invocată ori când și prin urmare acțiunea prin care se tinde la declararea acestei nulități nu se poate prescrie;

Având în vedere că pentru a fi admisă acțiunea reclamantului în calitate de succesor al Elenei Belu, trebuie a se dovedi că moștele Neamțu și Baciu au fost deplină și exclusivă ei proprietate, și pentru aceasta trebuie a se interpreta testamentul lui Costache Belu;

Considerând că pentru a interpreta un testament trebuie să se caute—cât mai mult posibil—a se afla voința testatorului; că, pentru aceasta, în primul rând trebuie a da atențiune textului testamentului nefiind îngăduit a schimba fără un motiv puternic sensul cuvintelor; că pentru a pricepe sensul cuvintelor și al testamentului în genere, trebuie a ține seama de starea de cultură a testatorului, de cultura generală a timpului în care a fost alcătuit testamentul și în special de ideile juridice ale aceluia timp; că acestea trebuiesc avute în vedere mai ales când testamentul e făcut sub imperiul unei alte legiuri de cât acia sub care are loc interpretarea; că, în afară de aceasta, dispozițiunile puțin clare a le unui testament nu trebuiesc interpretate izolat ci în legătură cu tot testamentul și în așa fel în cât să i se dea mai curând un sens valabil de cât un sens care atrage desflințarea;

Considerând că, în speță, testamentul lui Costache Belu fiind făcut sub imperiul legiurii Caragea, când la noi nu era prea multă cultură juridică, când mai ales cei ce nu erau specialiști n'aveau noțiunile noastre juridice și nu făceau distincții precise între diferite noțiuni, nu trebuie pentru interpretarea lui a aplica toată finețea culturai noastre juridice. căntând a găsi exprimate în mod clar ideile noastre;

Având în vedere că în ce privește moștea Neamțu și Baciu, testamentul prevede următoarele.

«Art. 1.—Moștea Blegesti ce-i zice și Neamțu și moștea Baciu din județul Vlașca cum și moștea Tătărești din Județul Teleorman cu toate trupurile ei, să se stăpânească de către prea iubita mea soție până la sfârșitul vieții, pe care milostivul Dumnezeu să i-o îndelungească, când atunci moștea Tătărești o va lua în desăvârșită stăpânire nepotul meu Ștefan Belu, fiul cel mai mare al fratelui meu Alecu, potrivit aceluia de har ce i-am dat la Ianuarie 28 leat 1848, întărit și de cinstitul departament al dreptății cu numărul 1050 anul 1848 Februarie 14 și care aci în copie se alătură;

«Cum am zis, pe cât va trăi dnmneei rămâne stăpână desăvârșită la hrisis a tuturor moștelor mai sus numite, fără a putea să o supere cine va la această stăpânire, și dnmneei din tot venitul ce azi au moștele la galbeni austriacești (2990) după cum în contracturi se vede a depune din totalul veniturilor acestea pe fie-care an câte 990 la o parte cu dobândă și la loc sigur, a nu da de primejdie spre a se întrebuița după cum mai la

vale vorbesc, iar după moartea ei le va îndeplini cliromul moștei Neamțu și Baciu.

«Art. 8.—Nepotul meu Pană Olănescu, ca unul ce a fost mai ascultător de cât alții, viind totdeauna și a-lergând la treburinți și având cașă împovărată, îi las după moartea nevestei mele, moștea Neamțu și Baciu în moștenire, pe care nu va fi volnic să o dea de zestre ci și d-lui să o dea la un fiu care se va arăta mai cu frică de D-zeu și mai cu bune purtări, nici să o vânză nu va fi volnic, afară numai dacă vremile politice vor schimba instituțiile țării și va fi mai de folos să o vânză atunci va putea însă cumpărând alt ecaret ca să poată da acest venit și a nu primejdia de a nu se putea lua totdeauna acel venit ce moștea dă acum și va da potrivit stărilor moștelor; și așa această cliromie o va lăsa-o; și întâmplându-se cel din urmă cliromon al d-lui să nu aibe moștenitor parte bărbătească atunci să scoabe la unul din frații aceluia, sau la un fecior din acel frate care va avea calitățile mai sus semnate;

«Art. 9.—Întâmplându-se ca nevasta mea să moară de loc după mine, și să nu se poată săvârși acelea ce am zis mai sus, și fiindcă moștea Tătărești urmează să o ia Ștefan în stăpânire, atunci d-lui va aduce la îndeplinire mai întâi câte leg și apoi să ia (în copie e transcris greșit: ca și în loc de «să ia» cume în original) moștea Neamțu și Baciu în stăpânire, adică va da cele ce las legături și apoi venitul după 5 ani îl va face capital ca cu dobândă lui să se facă cele ce am zis mai sus și după aceasta pe fiecare an va adăuga câte 250 galbeni austriacești la capital);

Având în vedere că prin hrisis, după cum arată chiar etimologia cuvântului, se înțelege folosioța unui lucru; că în acest sens e întrebuițat în legiuirea Caragea și si în actele vechi; că, deci, numai în acest sens l-a putut întrebuița testatorul Costache Belu;

Având în vedere că și din legea Caragea și din alte acte ale timpului se vede că deși nu se întrebuițează termenii de azi: posesie, proprietate deplină și exclusivă, nudă proprietate, uzufruct, însă aveau expresiuni care redau între oarecare măsură aceste noțiuni; astfel pentru proprietate deplină găsim mai totdeauna cuvintele: Desăvârșită stăpânire; pentru posesie, în genere, cuvântul de: stăpânire; pentru folosință: hrisis; iar pentru o folosință deplină și exclusivă, pentru uzufruct: desăvârșită stăpânire la hrisis;

Considerând că, întru cât în testament Costache Belu spune lămurit că soția sa rămâne stăpână desăvârșită la hrisis și are să stăpânească moștele până la sfârșitul vieții urmează că testatorul n-a vrut să-i lase de cât uzufructul acestor moști; că, această interpretare este în concordanță și cu articolul 2 din testament, unde i se lasă casa din mahalaua Colței, asupra căreia numai încapere discuție că era numai uzufructuară, și ar fi greu de înțeles că asupra casei să fie lăsată numai ca uzufructuară iar asupra moștelor Baciu și Neamțu ca deplină proprietară; că dacă Costache Belu ar fi înțeles că o lasă deplină proprietară n-ar fi zis, când e vorba de ea, că va stăpâni, iar, când e vorba de Ștefan Belu că va lua în desăvârșită stăpânire; că nu se poate zice că testatorul întrebuița aceste cuvinte fără nici o normă, fiindcă atunci n'ar fi zis mai jos că e desăvârșită stăpână la hrisis; că tocmai felul cum e întrebuițată dovedește că el știa în mod precis care e sensul lor și prin urmare nu trebuie a le socoti întrebuițate oricum;

Considerând că cuvântul «hrisis» din testament nu se referă la îndatoririle ce soțul punea soției, ci numai la determinarea dreptului ce i se lăsa, și aceasta rezultă în chip clar, dacă se transcrie și se citește testamentul cu punctuația exactă iar nu cum e în copia depusă la dosar, adică așa cum s'a transcris mai sus și de unde citind articolul 1 se vede, cum nu se poate mai clar, că testatorul după ce a dispus de cele trei moști repetă: Cum am zis, pe cât va trăi D-nei rămâne s'ăpână de-

săvârșită la hrisis a tuturor moșilor mai sus numite fără a putea să o supere cineva și la această stăpânire, și în urmă prescrie îndatoririle: «și D-nei din tot venitul ce au moșile va deține» deci este fără îndoială că el n'a vrut să-l lase soției decât uzufructul;

Considerând că din articolul 8 al testamentului se vede că lui Pană Olănescu i se lăsa nu hrisis, nu numai stăpânirea moșiei ci moștenirea; că, aceste cuvinte: moștenire și clironom arată că testatorul înțelegea că numai lui i lasă proprietatea deplină, că pe el i instituia ca erede; că din aceea că în testament nu se prevede expres cine este nuda proprietar al moșilor în timpul vieții Elenei Belu, nu se poate deduce că în acel timp ele ar fi rămas fără nuda proprietar, în primul rând pentru că nu putem cere ca un testament date 1851 să fie așa cum l-ar face un jurist de azi, și în al doilea rând, pentru că din art. 8 și din finele art. 1 rezultă că nuda proprietate era a aceluia care era clironomul moșilor și care avea anume îndatoriri după moartea uzufructuarului;

Considerând că art. 9 din testament nu se opune acestei interpretări pentru că aci nu se determină drepturile aceluia cărora le lasă moșile, ci se prevede numai cum trebuie să procedeze, dacă Elena Belu ar muri imediat după soțul ei, cu îndeplinirea dorințelor testatorului; că dacă s-ar interpreta izolat acest articol, ar urma că Ștefan Belu lua moșia Tătărești numai spre a se folosi de ea — cât timp nu se spune — iar nu în desăvârșită stăpânire cum se arăta în art. 1 unde se determinase dreptul său, și atunci, în adevăr, nu s-ar ști cine era nuda proprietar al moșiei Tătărești; că, de asemenea, nu se vede ce ar mai fi rămas lui Pană Olănescu pe care îl institue moștenitor al moșilor Baciui și Neamțu, dacă Ștefan Belu avea să i-l ia pentru todeauna, în cazul când Elena Belu ar muri curând după Costache Belu; că dreptul lui Pană Olănescu ar fi desființat în acest caz deși mai înainte se specificase pe larg în art. 8 drepturile sale; că tocmai față de aceste consecințe care contrazic restul testamentului, nu trebuie a se interpreta în chip izolat, ci în legătură cu testamentul, și în acest caz senzului lui nu poate fi de cât că dacă ar muri imediat Elena Belu, pentru a se îndeplini toate dorințele testatorului de a osinguri persoană, a fost desemnat pentru aceasta Ștefan Belu, căruia i se lăsa în deplină proprietate moșia Tătărești, și fiindcă la acele orânduite a se face trebuia să contribuie și moșile Baciui și Neamțu, a dispas ca tot el să le stăpânească adunând venitul pe cinci ani pentru a se îndeplini legatate; cât privește suma de 250 galbeni pe an nurezată că s'ar referi la moșile Neamțu și Baciui ci mai probabil se referă la moșia Tătărești care era a lui, și motivul puternic e că altfel Pană Olănescu n-ar mai fi luat nimic;

Că din toate acestea rezultă că moșile Neamțu și Baciui au fost lăsate Elenei Belu ca uzufructuară, iar lui Pană Olănescu ca proprietar și deci primul instituit este Pană Olănescu, iar fi săi primi substituiți;

Că așa fiind, codul civil n'a putut desființa drepturile câștigate ale lui Pană Olănescu ci, în cazul cel mai rău, numai expectativa fiilor săi;

Că Elena Belu fiind uzufructuară a moșilor azi în litigiu, ea n'a transmis nici un drept moștenitorului său Barona de Reinik care astfel a vândut reclamantului cea ce nu avea, și deci acțiunea reclamantului în această calitate trebuie respinsă ca nefondată;

Având în vedere că reclamantul își întemeiază acțiunea și pe calitatea sa de descendent — prin mama sa — al lui Constantin Belu;

Având în vedere că pentru a i se admite acțiunea în această calitate, independent de chestiune dacă mai poate azi intenta această acțiune, trebuie să se stabilească că moșile Baciui și Neamțu au rămas în patrimoniul lui Constantin Belu;

Considerând că întrucât din interpretarea testamentului lui B. Belu așa cum s'a făcut mai sus, se vede că

el a lăsat aceste moșii Elenei Belu ca uzufructuară și lui Pană Olănescu ca proprietar, urmează că la moartea lui C. Belu, moșile arătate n'au rămas în patrimoniul lui succesoral; că, așa fiind, moștenitorii ab intestat ai lui Cost. Belu n'au nici un drept asupra acelor moșii; Că, deși testamentul conține o substituție fidei-comisară, totuși nu pot fi anulate conform art. 813 c. civ. și substituția și instituția fiind-că codul civil potrivit art. 1 nu a dispus decât pentru viitor și nu a putut desființa drepturile câștigate; că, în speță, n'a putut desființa — în cazul cel mai rău — decât substituțiile fraților Const. și Gr. Olănescu, iar nu instituția lui Pană Olănescu;

Că așa fiind, chiar dacă reclamantul ar putea încă reclama succesiunea lui Const. Belu, întrucât acesta a dispus prin testament de moșile Baciui și Neamțu acțiunea este nefondată și în această calitate;

Că față pe această interpretare a testamentului — absolut neîndoioasă pentru tribunal —, este de prisos a se mai discuta și alte motive și, în consecință, trebuie să se respingă acțiunea în ambele calități;

Considerând totuși că chiar dacă moșile arătate ar fi în succesiunea lui C. Belu, acțiunea reclamantului nu poate fi admisă fiind-că există autoritate de lucru judecat, rezultând din decizia citată a Curții de apel din București s. I, că în adevăr obiectul este acelaș: proprietatea moșilor Neamțu și Baciui, calitatea deasemenea: fiul Smarandei Grădișteanu, fata lui Pană Olănescu, nepotul lui Const. Belu; cauza și acum ca și atunci: legătura de rudenie, care îl îndreptățește să-l moștenească. Că susținerea sa că n'ar fi aceiași cauză fiind-că acum reclamă în baza rudeniei ce o are cu Const. Belu și cere din patrimoniul lui, iar nu al lui Pană Olănescu, nu e întemeiată, de oare-că cauza, adică fundamentul juridic al dreptului nu trebuie confundată cu mijloacele de susținerea dreptului și în materie de lucru judecat se cere identitatea cauzei nu a motivelor și, în speță, cea ce susține reclamantul că e o cauză nouă nu e decât un motiv nou; că, dealtfel, odată bine stabilită noțiunea patrimoniului, este de neadmis că atunci când s'au judecat pentru succesiunea lui Pană Olănescu în patrimoniul acestui n'ar fi intrat toate drepturile ce le-ar fi avut în succesiunea unchiului său Constantin Belu;

Considerând că în afară de aceasta, părinții frații Olănescu au și prescripția achisitivă de 30 ani, asupra acestor moșii — căci dela 1875 au făcut mai multe acte de proprietari și au posedat fie prin tatăl lor care se socotea uzufructuar, fie după moartea lui prin el însuși;

Astfel an cerut autorizarea pentru facerea hotărânicilor; au fost socotii de vecini ca proprietari, au vândut pădurile spre exploatare, au arendat moșile, le-au ipotecat, au garantat chiar dota mamei reclamantului, care de altfel i-a recunoscut formal prin declarația arătată din 1888 ca proprietar; toate constatate prin actele depuse la dosar;

Că dacă frații Olănescu, nu au posedat ei însuși de la moartea Elenei Belu, până la 1885, moartea lui Pană Olănescu, de și acesta ia parte la unele acte socotinduse uzufructuar și cele mai importante acte se fac de fi săi, asta dovedește că numai ei erau socotii ca proprietari și că posesia tatălui lor era o posesiune precară exercitată pentru și în numele fiilor săi; că chiar prin declarația lor din Martie 1886 ei nu zic că tatăl lor posedă pentru el, ci o deține; că oricum s'ar califica prin interpretarea testamentului drepturile lui Pană Olănescu și ale fiilor săi, din moment ce ei s'au socotit cel dintâi uzufructuar, ceilalți proprietari și din moment ce aceasta a fost intențiunea lor și au posedat în fapt tot astfel, tatăl pentru fi și în urmă fi însuși, din moment ce era lămurit în mîntea lor ce posedă și cum posedă și așa s'au socotit todeauna, nu se mai poate zice că e o posesie echivocă;

Că așa fiind, frații Const și Gr. P. Olănescu, au și prescripția achisitivă a acestor moșii;

Că pentru toate aceste considerațiuni trebuie a se respinge ca nefondată acțiunea reclamantului;

Apreciind și asupra cheltuielilor de judecata tribunalul le fixează la suma de 400 lei.

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător Andrei Rădulescu, ascultând și concluziunile d-lui procuror Cesar Partenie, respinge ca nefondată acțiunea.

(ss) T. M. gheru; Andrei Rădulescu

REZUMATELE JURISPRUDENTEȚII INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASAȚIE S. I

Recurentul Ion D. Ureche ș. a. prin d-nii avocați C. Obedeanu și Olescu.

Intimatul Marin Drăgușin prin d-l avocat Gh. Urlăceanu.

* **Filiatiune. — Dovedirea ei. — Prova cu martori. — Admiterea acestei probe nu numai în cele două cazuri prevăzute de art. 33 c. civil dar și atunci când registrele sunt neregulate ținute și când deși există registre, dar s'a omis a se trece în ele nașterile. — Art. 33 c. civil.**

1. Art. 33 c. civ. prevede că atunci când nu vor fi existat registre sau se vor fi pierdut, lipsa sau pierderea lor se va putea dovedi atât prin dovezi în scris cât și prin martori, și în asemenea cazuri, nașterile se vor putea dovedi atât prin registre și în scrisuri de ale tatălui și ale mamei încetați din viață cât și prin martori. Că această dispozițiune a legii fiind aplicațiia regulei de drept din art. 1198 c. civ. după care, proba testimonială este excepțional admisibilă chiar despre un lucru de o sumă sau de o valoare mai mare de 150 lei cât și în contra sau peste ceia ce coprinde faptul, când celui care invoacă proba testimonială nu i-a fost cu puțință a-și procura o probă scrisă, șau a conserva dovada scrisă luată.

De aci rezultă invederat că dispozițiunea art. 33 cod. civl privitoare la admisibilitatea probei testimoniale pentru dovedirea nașterilor, se aplică, nu numai în cele două cazuri anume prevăzute în acel articol, dar și atunci când registrele sunt ținute în mod neregulat, precum și atunci când există registre în aparență complete și bine ținute, dar în cari s'a omis a se trece nașterile, de oarece, și în aceste două cazuri, neregularitatea în ținerea registrelor și omisiunea nu sunt imputabile celor ce invoacă martori pentru dovedirea nașterii lor, și deci nu li se poate aplică consecințele neregularității sau omisiunii. (Cas. s. I, dec. No. 209 din 11 Martie 1913, prin care se casează sent. Trib. Olt No. 442,911).

Recurentul Ion I. Rozescu prin d-nii avocați Em. Porumbaru și D. Comșa.

Intimatul Așezămintele Nifon ș. a. prin d-nii avocați Em. Lăzărescu și D. Nișescu.

Revizuire. — Condițiile cerute de art. 290 al. I pr. civ. pentru admiterea cererei de revizuire

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluța * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

Redacția

pe bază de acte noi. — Lipsa uncia din aceste condițiuni. — Inadmisibilitatea cererei.

2. Condițiile cerute de art. 290 al. I pr. civ. pentru admiterea revizuirii pe bază de acte noi sunt: ca actele să fie descoperite adică să fi existat în momentul primei judecăți și partea să nu fi avut cunoștință de ele; ca actele să fie doveditoare adică, dacă ar fi fost prezentate în prima judecată soluțiunea ar fi fost alta, și ca ele să fi fost reținute în timpul acelei judecăți de partea adversă prin o forță majoră.

Astfel, dacă una din aceste condițiuni lipsește, cererea de revizuire bazată pe acest motiv este neadmisibilă. (Cas. s. I, dec. No. 219 din 13 Martie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra decizii C. de apel Buc. s. I, No. 327/909).

Recurentul Chivu Iosef prin d-l avocat V. Vineș.

Intimata Hanina Weintraub prin d-l avocat Sima Niculescu.

Pact comisoriu. — Neprevăderea lui în contract. — Dreptul instanței de a acorda părții un termen pentru executarea obligațiunii, chiar dacă a fost pus în întârziere de creditor.

3. Atunci când părțile n'au prevăzut clauza comisorială într'un contract, judecătorii au facultatea de a acorda părții un termen pentru executarea obligațiunii și a fost pus în întârziere de creditor.

Prin urmare, nu săvârșește nici un exces de putere tribunalul când judecă că o parte nu a fost în culpă deși a depus chiria în cursul instanței de apel. (Cas. s. I, dec. No. 278 din 2 Aprilie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței Trib. Ialomița No 535/912).

CASAȚIE S. II

Recurentul A. S. Lălu prin d-l avocat P. Poni.

* **Drept electoral. — Colegiul II Senat. — Dispensa de cens. — Profesorii. — Dacă în această categorie intră și maestrii. — Soluție negativă. — Art. 9 l. electorală.**

1. Legiuitorul, prin art. 9 din legea electorală, voină a dispensa de cens pe acei cari au studii superioare, de doctori și licențiați, când prin acest articol a dispus să fie dispensați și profesorii, a înțeles a dispensa de cens pe aceia cari poartă titlul de profesor după legile și regulamentele relative la instrucțiunea publică, fiindcă numai aceștia au titluri universitare și n'a înțeles a dispensa nici pe învățătorul dela sat, nici pe institutor,

nici pe maestri, nici unul din aceștia neavând studii universitare.

Prin urmare, un maestru de lucru manual dela o școală normală, ca și maestrul dela licee și gimnazii n'au titlul de profesor, nefiind asimilați prin nici o lege cu profesorii și deci nu poate fi înscris cu dispensă de cens în colegiul al II-lea de Senat. (*Cas. II dec. electorală No. 73 din 5 Martie 1913 prin care s'a casat decizia C. Apel Iași S. I No. 1 și în fond admite contestația contra ordonanței Trib. Tutova No. 253/912 și ordonă ștergerea lui N. C. Teodorescu din listele electorale ale col. II Senat și col. I Comună din jud. Tutova și orașul Bârlad.*)

Recurentul Preot. I. Iordăchescu prin d-l avocat P. Sadoveanu. Intimatul Haim Șor prin d-l avocat P. Borș.

***Judecătoria de pace. — Magistrat stagiar. — Dacă poate ordonă o poprire, fără a avea o delegație specială. — Art. 8 și 109 l. j. p. și 42 și 99 din regulamentul acestei legi și art. 458 pr. civ.**

2. Ordonarea unei popriri nu poate fi privită ca o simplă lucrare de cancelarie, pentru încuviințarea căreia delegația generală dată magistratului stagiar de la judecătoria ar fi suficientă, ci este un act de jurisdicție, care poate fi atacat de părțile interesate pe cale de contestație, și prin urmare o astfel de măsură nu poate fi luată de magistratul stagiar de cât în temeiul unei delegații speciale. (*Cas. s. II, decizia civilă No. 85 din 26 Martie 1913 prin care s'a casat sentința trib. Fălciu No. 13/913.*)

Recurentul D. N. Stoica prin d-l avocat G. Vera. Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

***Monopolul vânzării băuturilor spirtoase. — Contravenția prevăzută de art. 7 și pedeapsă de art. 12. — Consilier comunal care contravine art. 7. — Competența judecăt. de pace cu apel la tribunal. — Neadmisibilitatea recursului în casație.**

3. Contravenția prevăzută de art. 7 din legea monopolului vânzării băuturilor spirtoase și pedeapsă de art. 12 din aceeași lege se judecă de judecătorul de ocol cu apel la tribunal și fără drept de recurs în casație. (*Cas. s. II, decizia penală No. 623 din 19 Martie 1913 prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Prahova s. II No. 5/913.*)

Recurentul Israel A. Streitman prin d-l avocat P. Sadoveanu Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

***Bancrută. — Independența acțiunii publice de acțiunea comercială a falimentului. — Presumpție trasă în corecțional din sentința de declarare în faliment. — Admisibilitate.**

4. Judecătorii în penal putând să-și facă convingerea din orice fel de dovezi și chiar din prezumțiuni despre culpabilitatea unui inculpat, o asemenea prezumțiune poate fi trasă de tribunalul corecțional din sentința comercială de declarare în stare de faliment, pentru a

constata încetarea plăților și a condamna pentru bancrută, mai ales când însuși inculpatul a recunoscut încetarea plăților prin mărturisirile făcute înaintea tribunalului corecțional. (*Cas. II, decizia penală No. 624 din 19 Martie 1913, prin care s'a respins recursul contra deciziei C. Apel Iași s. II No. 576/912.*)

CASAȚIE S. III

Recurenta Firma Gebr. Rosenberg prin d-l avocat A. Veniamin. Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat Ottulescu.

Legea vamală. — Mărfuri întreprizitate. — Declarare la import. — Constatarea unei lipse. — Taxa împătrită. — Urmărirea ei conform legii de urmărire. — Art. 151 legea vamală și art. 1 din legea p. urmăririi.

1. Statul poate urmări conform legii de urmărire incasarea unei sume ce reprezintă taxa împătrită prevăzută de art. 151 din legea vămilor, pentru orice lipă nejustificată a mărfurilor întreprizitate declarate la import, pe baza constatării făcute de agenții vamei. (*Cas. III, 95 din 15 Februarie 1913, prin care s'a respins recursul contra sent. trib. Covurlui s. II No. 346/912.*)

Recurentul Minist. de Interne prin d-l avocat D. M. Alexandrescu.

Intimatul Societ. anonimă pentru exploat. de păduri fostă P. & C. Goetz, prin d-l avocat N. Papadat.

Legea pentru urmărire. — Recurs în casație. — Opoziție. — Neadmisibilitate.

2. După art. 19 din legea pentru urmărire, Curtea de casație judecă fără drept de opoziție în această materie. (*Cas. III, 116 din 20 Februarie 1913, prin care s'a respins ca neadmisibil rec. contra sent. trib. Buzău s. II No. 46/912.*)

Recurentul Minist. de fin. prin d-l avocat Marinescu. Intimatul Adam Malache, lipsă.

Legea de urmărire. — Contestație. — Apel la tribunal. — Opoziție. — Neadmisibilitate. — Casare fără trimiteri. — Art. 19 l. pentru urmărire și art. 35 l. Curții de casație.

3. a). În materie de contestație făcută cu ocazia aplicării legii de urmărire, tribunalul judecă apelurile contra deciziei administrației financiare fără drept de opoziție.

b). Casarea urmează a se face fără trimiteri, când tribunalul a judecat în fond și a admis o opoziție, care după lege era neadmisibilă în principiu. (*Cas. III, No. 119 din 20 Februarie 1913, prin care s'a casat sentința trib. Fălciu No. 176/912.*)

Ecouri dela examenele de drept

XXII

— Ce este reprezentarea indirectă ?

— Dreptul copiilor de a reprezenta pe părinții lor decedați !